Torsdagen, 11 november 2021

P9_TA(2021)0445

Begäran om upphävande av Nils Ušakovs immunitet

Europaparlamentets beslut av den 11 november 2021 om begäran om upphävande av Nils Ušakovs immunitet (2020/2239(IMM))

(2022/C 205/08)

Europaparlamentet fattar detta beslut

— med beaktande av den begäran om upphävande av Nils Ušakovs immunitet som översändes den 23 oktober 2020 av Republiken Lettlands riksåklagare med anledning av det brottmålsförfarande som kommer att inledas i Republiken Lettland, och som tillkännagavs i kammaren den 13 november 2020,

— efter att ha hört Nils Ušakovs i enlighet med artikel 9.6 i arbetsordningen,

— med beaktande av artiklarna 8 och 9 i protokoll nr 7 om Europeiska unionens immunitet och privilegier och artikel 6.2 i akten av den 20 september 1976 om allmänna direkta val av ledamöter av Europaparlamentet,

— med beaktande av Europeiska unionens domstols domar av den 21 oktober 2008, 19 mars 2010, 6 september 2011, 17 januari 2013 och 19 december 2019 [1],

— med beaktande av artiklarna 29 och 30 i den lettiska grundlagen,

— med beaktande av artiklarna 5.2, 6.1 och 9 i arbetsordningen,

— med beaktande av betänkandet från utskottet för rättsliga frågor (A9-0304/2021), och av följande skäl:

A. Åklagaren vid avdelningen för utredning av särskilt allvarliga fall vid den allmänna åklagarmyndighetens straffrättsavdelning i Riga har begärt att immuniteten för Nils Ušakovs, ledamot av Europaparlamentet, ska upphävas för att ett straffrättsligt förfarande ska kunna inledas mot honom med anledning av en överträdelse av förbudet mot omsättning av anordningar som modifierats för särskilda hemliga operationer.

B. Den 30 januari 2019 påträffades vid en godkänd genomsökning av ett kontor tillhörande Nils Ušakovs som ordförande för Rigas stadsfullmäktige, i samband med andra straffrättsliga förfaranden, en anordning främst avsedd att användas för hemlig video- och ljudinspelning, särskilt utformad och använd för särskilda hemliga operationer.

C. Genom att ha anordningen på sitt kontor i Rigas stadsfullmäktiges lokaler påstås Nils Ušakovs ha överträtt förbudet i artikel 5.1 första stycket i lagen om omsättning av varor av strategisk betydelse, som förbjuder fysiska personer att förvärva eller inneha utrustning, anordningar eller verktyg, eller delar därav, som särskilt utformats eller modifierats för särskilda hemliga operationer och som finns med på Republiken Lettlands nationella förteckning över varor och tjänster av strategisk betydelse. Genom sina handlingar påstås Nils Ušakovs ha begått ett brott enligt artikel 237.2 i den lettiska strafflagen.

D. Nils Ušakovs valdes till Europaparlamentet efter valet till Europaparlamentet i maj 2019.

E. Den påstådda överträdelsen rör varken yttranden som Nils Ušakovs gjort eller röster han avlagt under utövandet av sitt ämbete i den mening som avses i artikel 8 i protokoll nr 7 om Europeiska unionens immunitet och privilegier.

---

[1] Domstolens dom av den 21 oktober 2008, Marra/De Gregorio och Clemente, C-200/07 och C-201/07, ECLI:EU:C:2008:579, tribunalens dom av den 19 mars 2010, Gollnisch/parlamentet, T-42/06, ECLI:EU:T:2010:102, domstolens dom av den 6 september 2011, Patriciello, C-163/10, ECLI:EU:C:2011:543, tribunalens dom av den 17 januari 2013, Gollnisch/parlamentet, T-346/11 och T-347/11, ECLI:EU:T:2013:23, domstolens dom av den 19 december 2019, Jungqueras Vies, C-502/19, ECLI:EU:C:2019:1115.

F. I artikel 9 i protokoll nr 7 om Europeiska unionens immunitet och privilegier anges att Europaparlamentets ledamöter vad avser deras egen stats territorium ska åtnjuta den immunitet som beviljas parlamentsledamöter i deras land.

G. I artikel 71.1 och 71.2 i den lettiska grundlagen anges följande:

”Artikel 29

Ledamöterna av Saeima får inte gripas och deras lokaler får inte genomsökas, och deras personliga frihet får inte begränsas på något sätt utan Saeimas samtycke. (…)

Artikel 30

Utan Saeimas samtycke får något straffrättsligt förfarande inte inledas mot dess ledamöter.”

H. Å ena sidan kan parlamentet inte likställas med en domstol, och å andra sidan kan parlamentsledamoten, inom ramen för ett förfarande för att upphäva immunitet, inte betraktas som ”anklagad” ([2]).

I. Syftet med den parlamentariska immuniteten är att skydda parlamentet och dess ledamöter från rättsliga förfaranden som rör verksamhet som bedrivs inom ramen för utövandet av det parlamentariska ämbetet och som inte kan skiljas från detta.

J. I detta fall har parlamentet inte funnit några belägg för *fumus persecutionis*, dvs. faktiska omständigheter som tyder på att avsikten med det rättsliga förfarandet kan vara att skada en ledamots politiska verksamhet och därmed Europaparlamentet.

1. Europaparlamentet beslutar att upphäva Nils Ušakovs immunitet.

2. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att omedelbart översända detta beslut och det ansvariga utskottets betänkande till den behöriga myndigheten i Republiken Lettland och till Nils Ušakovs.

([2]) Tribunalens dom av den 30 april 2019, Briois/parlamentet, T-214/18, ECLI:EU:T:2019:266.